

ESTERA

Knjiga o Esteri kazuje nam o tome kako dvoje mladih i hrabrih Jevreja, mladić po imenu Mordekaj i kraljica Estera, potpomognuti rukom sudbine, uspijevaju raskrinkati i osujetiti genocidne planove Hamana, neprijatelja Jevreja. Pobjedničko slavlje četrnaestog i petnaestog dana mjeseca adara (februar – mart) stvorilo je priliku za uspostavu, u jevrejskom svetom kalendaru, novoga jevrejskog blagdana Purima. Na taj dan ujutro i navečer jevreji naglas čitaju cijeli sadržaj Knjige o Esteri. Sadržaj ove knjige spada među pet malih blagdanskih svitaka (megillot) u sadržaju hebrejske Biblije.

Priča o Esteri dešava se u perzijskom gradu Susi, na dvoru kralja Kserksa I (486–465). Estera i Mordekaj pripadaju jevrejskoj zajednici u perzijskoj dijaspori. I sam autor knjige o Esteri, najvjerovatnije, cijeli je svoj život proveo u ovoj jevrejskoj dijaspori.

Kraljevska gozba

1 Desi se u danima Ahašveroša, onoga Ahašveroša koji je vladao od Hodua do Kuša¹ nad stotinu dvadeset i sedam pokrajina, (2) u danima tim dok je kralj Ahašveroš sjedio na kraljevskom prijestolju svome u utvrđenome Šušanu, (3) treće godine vladavine svoje priredi on gozbu za sve prvake svoje i sluge, a pred njim bijahu perzijske i medijske vojskovođe, plemići i prvaci pokrajina njegovih. (4) I pokazivaše on bogatstvo kraljevske slave svoje i sjaj silnoga veličanstva svoga mnogo dana – stotinu osamdeset dana.

(5) Kad prodoše dani ti, kralj priredi sedmodnevnu gozbu za sav narod koji bijaše prisutan u tvrđavi u Susi, od onih najvećih do onih najmanjih, u ograđenom vrtu dvora kraljevskoga. (6) Zavjese od prepredena bijelog i ljubičastog lana bile su privezane uzicama od prepredena grimiznog lana za srebrene prstenove i mramorne stupove, a na mozaičkom pločniku od porfira, mramora, sedefa i skupocjenog kamenja nalazile su se počivaljke od zlata i srebra. (7) Piće se služilo u svakojakim zlatnim posudama, a kraljevskog je vina, kako kraljevskoj ruci i pristoji, bilo u izobilju. (8) Pilo se po zakonu, nije bilo prisile, jer tako je kralj bio naredio svakom nadgledniku dvora svoga da postupa prema svakome po želji njegovoj. (9) I kraljica Vašti priredi gozbu za žene u dvoru koji je pripadao kralju Ahašverošu.

Kraljica Vašti odbija doći

(10) Sedmoga dana, kad mu je srce bilo veselo od vina, kralj Ahašveroš zapovjedi Mehumanu, Biziti,

Harboni, Bigti, Abagti, Zetaru i Karkasu, sedmerici evnuha koji su ga lično služili, (11) da dovedu preda nj kraljicu Vašti s kraljevskom krunom njezinom, da narodu i prvacima pokaže ljepotu njezinu, jer lijepa bješe. (12) Ali kraljica Vašti ne htjede doći na kraljevu zapovijed koju dostaviše evnusi. Kralj se tada veoma naljuti i gnjevom planu.

(13) Onda kralj reče mudracima koji poznaju vremena – jer kralj imadaše običaj da se posavjetuje sa svima koji su poznavali zakon i pravo (14) i bili mu bliski: Karcenom, Šetarom, Admatom, Taršišom, Meresom, Marsenom i Memukanom, sedmericom prvaka perzijskih i medijskih koji su gledali kralja licem u lice i sjedili na čelnim mjestima u kraljevstvu: (15) “Šta da se, prema zakonu, čini s kraljicom Vašti, jer se ona nije pokorila zapovijedi kralja Ahašveroša što su je dostavili evnusi?”

(16) Tad Memukan pred kraljem i prvacima odgovori: “Kraljica Vašti nije skrivila samo kralju nego i svim prvacima i svim narodima u svim pokrajinama kralja Ahašveroša. (17) Ta za kraljicino će vladanje doznati sve žene, pa će ih to navesti da s prijezirom gledaju na muževe svoje i kažu: ‘Kralj Ahašveroš zapovjedio je da pred njega dovedu kraljicu Vašti, ali ona nije htjela doći.’ (18) Danas će perzijske i medijske gospođe koje su čule za kraljicino vladanje jednako odgovoriti svim prvacima kraljevima, i prijezira će i srdžbe u izobilju biti. (19) Ako je kralju po volji, neka izda kraljevski ukaz, pa neka se on upiše u perzijske i medijske zakone, tako da se ne može opozvati, da se Vašti više ne može pojaviti pred kraljem Ahašverošom, a neka kralj dade njezin kraljevski položaj drugoj koja je dostojnija od nje. (20) Kad se kraljev ukaz

¹ Tj, od današnjeg Pakistana do Sudana ili Etiopije.

što će ga on načiniti pročuje širom kraljevstva njegova, jer ono je veliko, tad će sve žene iskazati poštovanje muževima svojim, velikim i malim.”

(21) Riječ se svidje kralju i prvacima, te kralj učini kako je predložio Memukan. (22) Tako on posla pisma u sve pokrajine kraljevske, u svaku pokrajinu na pismu njezinu i svakom narodu na jeziku njegovu, da svaki čovjek treba biti gospodar u kući svojoj i onaj koji govori jezikom naroda svoga.

Potruga za nasljednicom kraljice Vašti

2 Poslije tih događaja, kad se srdžba Ahašverošova stišala, on se sjeti Vaštije i onoga što je ona učinila i onoga što je određeno protiv nje.

(2) Tad kraljevi pratoci koji su ga služili rekoše: “Neka se kralju potraže lijepe i mlade djevice. (3) Neka kralj postavi nadglednike u svim pokrajinama kraljevstva svoga da sakupe sve lijepe i mlade djevice u tvrđavu susku, u harem, na brigu Hegaju, evnuhu kraljevu, koji je zadužen za žene; i neka im se dade da se dotjeruju. (4) Neka onda djevojka koja se sviđi kralju bude kraljica umjesto Vaštije.” To bijaše po volji kralju, te on tako i postupi.

(5) A u tvrđavi u Susi bijaše neki Jevrej po imenu Mordekaj, sin Jaira, sina Šimeja, sina Kišova, Benjaminovac, (6) koji je bio prognan iz Jerusalema sa sužnjima koji bijahu prognani s jehudskim kraljem Jekonijom, a prognao ih je Nabukodonosor, kralj babilonski. (7) On je odgajao Hadasu, to jest Esteru, kćer strica svoga, jer ona nije imala ni oca ni majke. Djevojka je bila stasita i lijepa, a kad su joj umrli otac i majka, Mordekaj ju je uzeo sebi za kćer.

Estera stječe blagonaklonost

(8) Tako se desi, kad se zapovijed i naredba kraljeva pročuje i mnoge se djevojke okupiše u tvrđavi suskoj pod brigom Hegajevom, da dovedoše Esteru u kraljev dvor i povjeriše brigu o njoj Hegaju, koji bijaše zadužen za žene. (9) I ta mu se djevojka svidje te steče njegovu blagonaklonost. Zato se on brzo pobrinu za njezino uljepšavanje i opskrbu, dade joj sedam probranih sluškinja iz dvora kraljeva i premjesti nju i sluškinje njezine na najbolje mjesto u haremu. (10) Estera ne obznani ni iz kojeg je naroda ni od kojeg je roda, jer Mordekaj joj bijaše dao upute da to ne obznanijuje. (11) Svakoga dana Mordekaj se šetao ispred dvorišta haremskoga da vidi kako je Estera i kako živi.

(12) I kad bi došao red na svaku djevojku da uđe kralju Ahašverošu, nakon dvanaest mjeseci, prema propisima za žene – jer dani njihova uljepšavanja ispunjavali su se ovako: šest mjeseci mirhinim uljem i šest mjeseci mirođijama i tvarima za njegu žena – (13) djevojka bi kralju ulazila ovako: sve što bi poželjela bilo joj je dato da ponese sa sobom iz harema u kraljev dvor. (14) Uvečer bi ulazila, a ujutro se vraćala u drugi harem, na brigu Šaašgazu, kraljevu evnuhu koji je nadgledao prilježnice. Ona se više ne bi vraćala kralju osim ako bi se kralju svidjela i bila pozvana po imenu.

(15) Kad dođe red na Esteru, kćer Abihajila, strica Mordekaja, koji ju je bio uzeo kao svoju kćer, da uđe kralju, ona ne zatraži ništa osim onoga što bijaše preporučio Hegaj, kraljev evnuh koji je nadgledao žene. A Estera je stjecala blagonaklonost u očima svih koji bi je vidjeli. (16) Tako odvedoše Esteru kralju Ahašverošu u kraljevski dvor njegov u desetom mjesecu, mjesecu tebetu, sedme godine vladavine njegove.

Estera postaje kraljica

(17) Kralj zavolje Esteru više od svih drugih žena, i ona steče blagonaklonost i ljubav kod njega više nego sve ostale djevice, tako da joj on metnu na glavu kraljevsku krunu i učini je kraljicom umjesto Vaštije. (18) Onda kralj priredi veliku gozbu, gozbu Esterinu, za sve svoje prvake i slugu; i proglasi on praznik u pokrajinama i razdijeli darove, kako i pristoji ruci kraljevskoj.

(19) Kad su se djevice okupile drugi put, Mordekaj je sjedio na kapiji kraljevoj. (20) Estera još nije bila obznaniła od kojeg je roda i naroda, baš onako kako joj je Mordekaj bio i zapovjedio; jer Estera je činila ono što joj je Mordekaj rekao, kao što je činila i kad je bila pod skrbništvom njegovim.

Mordekaj spašava kralja

(21) U tim danima kad je Mordekaj sjedio na kapiji kraljevoj Bigtan i Tereš, dva kraljeva evnuha koja su čuvala vrata, rasrđiše se i stadoše gledati kako da dignu ruku na kralja Ahašveroša. (22) Ali Mordekaj sazna za tu urotu te javi kraljici Esteri, a Estera obavijesti kralja u Mordekajevo ime. (23) I kad se urotu istraži i vidje se da je istinita, obojicu ih objesiše na vješalima; i to se pred kraljem zapisa u knjigu ljetopisa.

Hamanova urota protiv Jevreja

3 Poslije tih događaja kralj Ahašveroš unaprijedi Hamana, sina Hamedatina, Agađanina², i promaknu ga, i učvrsti mu vlast nad svim prvaci- ma koji su bili s njim. (2) Sve kraljeve sluge što su bile na kapiji kraljevoj poklanjale su se i iskazivale počast Hamanu, jer tako je kralj za njega bio zapovjedio. Ali Mordekaj se nije ni poklanjao niti je počast iskazivao. (3) Onda kraljeve sluge koje bijahu na kapiji kraljevoj upitaše Mordekaja: “Zašto kršiš kraljevu zapovijed?”

(4) I kad su mu svaki dan govorili, a on ih nije htio poslušati, rekoše Hamanu da vide hoće li Mordekajev razlog i nadalje vrijedjeti, jer im je rekao da je Jevrej. (5) Kad Haman vidje da Mordekaj niti se poklanja niti mu počast iskazuje, razbjesni se. (6) Ali prezre pomisao da digne ruku na samog Mordekaja, jer mu rekoše koji je Mordekajev narod; zato Haman gledaše da zatre sve Jevreje, narod Mordekajev, po svem kraljevstvu Ahašverošovu.

(7) U prvome mjesecu, mjesecu nisanu, dvanaeste godine kralja Ahašveroša, bacan je pur, to jest žrijeb, pred Hamanom za dan i za mjesec, i žrijeb pade na trinaesti dan dvanaestog mjeseca, to jest mjeseca adara. (8) Tad Haman reče kralju Ahašverošu: “Ima jedan narod razasut i raspršen među narodima u svim pokrajinama kraljevstva tvoga; njegovi su zakoni drukčiji od zakona svih ostalih naroda, i oni se ne drže kraljevih zakona, tako kralju ne ide u korist da ih pusti da opstanu. (9) Ako je kralju po volji, neka se izda naredba da se oni zatru, a ja ću isplatiti deset hiljada talenata srebra u ruke onima koji obavljaju kraljev posao da se stavi u riznicu kraljevsku.” (10) Tad kralj skinu s ruke pečatni prsten i dade ga Hamanu, sinu Hamedate Agađanina, neprijatelju jevrejskome. (11) Kralj reče Hamanu: “Srebro je tvoje, a i narod, pa čini s njime što ti je drago.”

(12) Onda trinaestoga dana prvoga mjeseca bijahu sazvani kraljevi pisari, i bi napisano baš onako kako je Haman zapovjedio kraljevim satrapima³, upraviteljima koji bijahu nad svakom pokrajinom i prvacima svakog naroda, svakoj pokrajini na pismu njezinu, svakom narodu na jeziku njegovu, i

bi napisano u ime kralja Ahašveroša i zapečaćeno kraljevim pečatnim prstenom. (13) Pisma su poslana po tekličima svim pokrajinama kraljevima da se zatru, pobiju i istrijebe svi Jevreji, i mladi i stari, žene i djeca, u jednom danu, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, mjeseca adara, i da se zaplijeni njihova imovina. (14) Prijepis ukaza što se trebao izdati kao zakon u pokrajini svakoj objavljen je svim narodima da budu spremni za taj dan. (15) Nagnani kraljevom zapovijedi, kuriri iziđoše, a odluka bi donesena u tvrđavi u Susi. I dok su kralj i Haman sjedili i pili, grad Susa bio je u pometnji.

Estera doznaje za Hamanovu urotu

4 Kad Mordekaj saznade šta se sve uradilo, razdrije haljine svoje, obuče se u kostrijet i posu pepelom, te iziđe usred grada i zakuka glasno i gorko. (2) Išao je samo do kapije kraljeve, jer niko obučen u kostrijet nije smio ući na kapiju kraljevu. (3) U svakoj pokrajini gdje su doprli kraljeva zapovijed i odluka zavlada velika žalost među Jevrejima, koji su postili, plakali i kukali; a mnogi legoše na kostrijet i pepeo.

(4) Onda dođoše Esterine sluškinje i evnusi te je o tom obavijestile, pa se kraljica poče previjati od bola velikoga. I posla haljine Mordekaju da se odjene i skine kostrijet sa sebe, ali ih on ne primi.

(5) Potom Estera pozva Hataka, jednog od evnuha kraljevih, kojeg je kralj bio odredio da je poslu- žuje, i naredi mu da ide Mordekaju i dozna šta se dogodilo i zašto. (6) Tako Hatak iziđe Mordekaju na gradski trg ispred kraljeve kapije. (7) Mordekaj mu ispriča sve što mu se dogodilo i reče mu tačnu sumu novca što ju je Haman obećao uplatiti u kraljevu riznicu da se zatru Jevreji. (8) Dade mu i prijepis ukaza o njihovu zatiranju koji je izdat u Susi da ga pokaže Esteri i javi joj i naredi da otiđe kralju i moli za njegovu milost i zauzme se kod njega za narod svoj.

(9) Hatak se vrati i prenese Esteri Mordekajevu riječi. (10) Tad Estera progovori Hataku i naloži mu da odgovori Mordekaju: (11) “Sve kraljeve sluge i narod pokrajina kraljevih znaju da za svakog muškarca ili ženu koji dođu kralju u dvorište unutar- nje a ne budu pozvani vrijedi samo jedan zakon, da se pogube, osim ako im kralj ne pruži zlatno žezlo da ostanu na životu. A ja ovih trideset dana nisam pozvana da dođem kralju.” (12) Esterine riječi oni preneseše Mordekaju.

² Haman je bio potomak Agaga, kralja amalečkoga, koji je bio jedan od najžešćih neprijatelja Israila. V. *Izlazak* 17:8-16. Zbog toga je Mordekaj uporno odbijao da mu se pokloni.

³ Satrapi su imali vlast nad velikim dijelovima na koje je bilo podijeljeno Perzijsko carstvo.

(13) Tad Mordekaj reče da odgovore Esteri: “Nemoj misliti da ćeš zato što si u kraljevu dvoru jedina od svih Jevreja umaći – (14) jer budeš li sad šutjela, Jevrejima će olakšanje i izbacivanje s drugog mjesta doći, a tebe će i kuće oca tvoga nestati. I ko zna nisi li došla do kraljevske časti za vrijeme kakvo je ovo?”

(15) Onda Estera reče da odgovore Mordekaju: (16) “Hajde sakupi sve Jevreje koji se nađu u Susi, pa postite za me; ne jedite i ne pijte tri dana, ni noću ni danju. I ja ću sa sluškinjama svojim tako postiti, pa ću onda tako ući kralju, i ako to nije po zakonu; pa ako je ginuti, neka ginem.” (17) Tako Mordekaj ode i postupi baš onako kako mu bijaše zapovjedila Estera.

Estera ulazi kralju

5 I desi se trećega dana da Estera obuče kraljevsku odoru svoju i stade u unutarnje dvorište kraljevskoga dvora ispred odaja kraljevih, a kralj sjedaše na kraljevskom prijestolju svome u sobi prijestolnoj prema ulazu u dvor. (2) Kad kralj ugleda kraljicu Esteru kako stoji u dvorištu, ona steče milost u očima njegovim; i pruži kralj Esteri zlatno žezlo koje mu je bilo u ruci. Tako se Estera primaknu i dotaknu vrh žezla. (3) Tad je kralj upita: “Šta ti je, kraljice Estero? Šta tražiš? I polovina kraljevstva tebi će se dati.”

(4) Estera reče: “Ako je kralju drago, neka kralj i Haman dođu danas na gozbu koju sam mu priredila.”

(5) Kralj tad reče: “Brzo dovedite Hamana da učinimo ono što Estera želi.” Tako kralj i Haman dođoše na gozbu što ju je priredila Estera. (6) Dok su pili vino na gozbi, kralj reče Esteri: “Šta želiš, dat će ti se. I šta god zatražiš, bila to i polovina kraljevstva, bit će učinjeno.”

(7) Estera odgovori: “Moja je molba i zahtjev: (8) ako sam stekla blagonaklonost u očima kraljevim, i ako je drago kralju da udovolji molbi mojoj i zahtjevu mome, neka kralj i Haman dođu na gozbu koju ću im sutra prirediti, a tad ću postupiti po riječi kraljevoj.”

Hamanov ponos

(9) Onda toga dana Haman iziđe radostan i zadovoljna srca, ali kad ugleda Mordekaja na kraljevoj kapiji, i kako on ne ustaje i ne miče se pred njim, ispunjeni ga srdžba prema Mordekaju. (10) Ali Ha-

man se savlada, ode svojoj kući i posla po svoje prijatelje i svoju ženu Zerešu. (11) Pripovijedao im je Haman o sjaju bogatstva svoga, i mnoštvu sinova svojih, i svemu čime ga je kralj veličao, i kako ga je unaprijedio iznad ostalih kraljevih prvaka i sluga. (12) Haman još reče: “Ni kraljica Estera ne pušta nikoga osim mene da dođe s kraljem na gozbu koju je priredila; i sutra je samo mene s kraljem pozvala. (13) Ali me sve to ne može zadovoljiti sve dok gledam Jevreja Mordekaja kako sjedi na kraljevoj kapiji.”

(14) Tad mu žena njegova Zereša i svi prijatelji njegovi rekoše: “Dadni neka se podignu vješala visoka pedeset aršina, i zatraži ujutro od kralja da naredi da na njima objese Mordekaja; onda u veselju idi s kraljem na gozbu.” I taj se savjet sviđi Hamanu, te on naredi da se načine vješala.

Kralj želi počastvovati Mordekaja

6 Te noći kralj nije mogao zaspati, pa je naredio da se donese knjiga zapisa, ljetopisi, te su se čitali pred njim. (2) I nađe se zapisano šta je Mordekaj ispriopovijedao o Bigtanu i Terešu, dvojici evnuha kraljevih što su bili vratari, kako su gledali da dignu ruku na kralja Ahašveroša. (3) Kralj upita: “Kakvom je čašću i odlikovanjem nagrađen Mordekaj za ovo?”

A kraljeve sluge koje su ga dvorile odgovoriše: “Ništa nije učinjeno za nj.”

(4) Onda upita kralj: “Ko je u predvorju?” A Haman baš bijaše ušao u vanjsko predvorje kraljevskoga dvorca da govori s kraljem o vješanju Mordekaja na vješalima što ih već bijaše pripremio za nj.

(5) Kraljeve sluge odgovoriše kralju: “Eno, Haman stoji u predvorju.”

A kralj reče: “Neka uđe.” (6) Haman uđe, te ga kralj upita: “Šta da se učini za čovjeka koga kralj želi počastiti?”

A Haman u sebi reče: “Koga bi kralj želio više počastiti od mene?” (7) Zato Haman odgovori kralju: “Čovjeku koga kralj želi počastiti – (8) neka donesu kraljevsko odijelo što ga kralj nosi i konja što ga kralj jaše, i neka se konju kraljevska kresta stavi na glavu, (9) i neka se odijelo i konj predaju jednom od najplemenitijih prvaka kraljevih, i neka odjenu tog čovjeka koga kralj želi počastiti i provedu ga na konju preko gradskoga trga i proglase pred njim: Tako će biti učinjeno čovjeku koga kralj želi počastiti.”

(10) Tad kralj reče Hamanu: "Uzmi brzo haljine i konja, kako si rekao, i učini tako za Jevreja Mordekaja koji sjedi na kraljevoj kapiji; ne ispusti ništa od onoga što si rekao." (11) Tako Haman uze odijelo i konja, odjenu Mordekaja te ga provede na konju preko gradskoga trga i proglasi pred njim: "Tako će biti učinjeno čovjeku koga kralj želi počastiti."

(12) Potom se Mordekaj vrati na kraljevu kapiju. A Haman pohitje kući, žalostan, pokriven glave.

(13) Ispričao je Haman svojoj ženi Zereši i svim prijateljima svojim sve što mu se dogodilo. Onda mu savjetnici njegovi i žena njegova Zereša rekoše: "Ako je Mordekaj, pred kojim si počeo padati, od sjemena jevrejskoga, nećeš ga savladati, nego ćeš zacijelo pred njim pasti."

(14) Dok su još razgovarali s njim, stigoše kraljevi evnusi i žurno odvedoše Hamana na gozbu koju je priredila Estera.

Esterina molba kralju

7 Dođoše kralj i Haman da piju s kraljicom Esterom. (2) I reče kralj Esteri i drugoga dana dok su pili vino na gozbi: "Koja ti je molba, kraljice Estero? Bit će ti udovoljena. I šta tražiš? I ako je polovina kraljevstva, bit će učinjeno."

(3) Onda kraljica Estera odgovori: "Ako sam, kralju, stekla blagonaklonost u očima tvojim, i ako je kralju drago, neka mi se dade život moj – to je moja molba – i narod moj – to je moja želja – (4) jer smo mi, ja i narod moj, prodani da budemo uništeni, pobijeni i satrti. Da smo prodani kao robovi i ropkinje, ja bih šutjela, jer nevolja ne bi bila jednaka jedu kraljevu⁴."

(5) Tad kralj Ahašveroš upita kraljicu Esteru: "Ko je taj, i gdje je taj koji bi se drznuo da to učini?"

(6) Estera reče: "Protivnik je i neprijatelj ovaj opak Haman!"

Hamanovo vješanje

Haman se tad užasnu pred kraljem i kraljicom. (7) Kralj ustade srdit, ostavi vino i ode u dvorski vrt, a Haman ostade da moli kraljicu za život, jer bijaše vidio da mu je kralj već odredio nevolju. (8) I dok se kralj vraćao iz dvorskoga vrta na mjesto gdje su pili vino, Haman je padao na počivaljku na kojoj

bijaše Estera. Tad kralj povika: "Hoće li on još narsnuti i na kraljicu u mojoj vlastitoj kući?!"

Kad kralj izusti te riječi, pokriše Hamanu lice. (9) Tad Harbona, jedan od evnuha pred kraljem, reče: "Eno uistinu vješala gdje stoje kraj Hamanove kuće, pedeset aršina visokih, što ih je Haman načinio za Mordekaja, koji je govorio u kraljevu korist." "Objesite ga na njih!," reče kralj. (10) Tako objesiše Hamana na vješala što ih je on bio pripremio za Mordekaja, i kraljeva srdžba splasnu.

Mordekajevo unapređenje

8 Tog dana kralj Ahašveroš dade kraljici Esteri kuću Hamana, neprijatelja Jevreja; i dođe Mordekaj pred kralja, jer Estera bijaše otkrila kojoj je on. (2) Kralj skinu svoj pečatni prsten što ga je oduzeo Hamanu i dade ga Mordekaju. A Estera postavi Mordekaja nad Hamanovom kućom.

(3) Estera tad opet progovori kralju, pade mu pred noge, zaplaka i preklinjaše ga da odvrti zlo Hamana Agađanina i njegovu urotu koju je skovao protiv Jevreja. (4) Kralj pruži zlatno žezlo Esteri, te ona ustade i stade pred kralja. (5) Onda reče: "Ako je kralju drago, i ako sam stekla blagonaklonost pred njim, i ako se ova stvar čini prikladnom kralju, i ako sam ja mila u očima njegovim, neka se pismeno opozovu pisma što ih je smislio Haman, sin Hamedatin, Agađanin, koja je napisao da zatre jevreje u svim pokrajinama kraljevim. (6) Ta kako mogu podnijeti da gledam nesreću što će zadesiti narod moj, i kako mogu podnijeti da gledam zatiranje roda svog?"

Kralj zaštićuje Jevreje

(7) Onda kralj Ahašveroš reče kraljici Esteri i Jevreju Mordekaju: "Eto, dao sam Esteri kuću Hamanovu, a njega su objesili na vješala jer je digao ruku na Jevreje. (8) A vi o Jevrejima napišite, u kraljevo ime, kako se vama čini najboljim, i zapečatite to kraljevim pečatnim prstenom, jer odluka koja je napisana u kraljevo ime i zapečaćena kraljevim pečatnim prstenom ne može se opozvati."

(9) Tako tada bijahu sazvani kraljevi tajnici u trećem mjesecu, to jest mjesecu sivanu, dvadeset i trećega dana; i napisao se prema svemu što Mordekaj bijaše zapovjedio Jevrejima, satrapima, namjesnicima i prvacima pokrajina koje su se protezale od Hodua do Kuša, stotinu dvadeset i

⁴ Ili: ... jer nevolja ne bi bila jednaka šteti koju trpi kralj.

sedam pokrajina, svakoj pokrajini na pismu njezinu, i svakom narodu na jeziku njegovu, i Jevrejima na pismu i jeziku njihovu. (10) On napisao pisma u ime kralja Ahašveroša i zapečati ih kraljevim pečatnim prstenom te ih poslao po tekličima na konjima, koji su jahali na konjima, pastusima iz kraljevske ergele. (11) U njima je kralj Jevrejima, kojih je bilo po svim gradovima, dao pravo da se sastaju i brane živote svoje, da uništavaju, ubijaju i satiru cijelu vojsku bilo kojeg naroda ili pokrajine koja bi ih napala, ne štedeći ni djecu ni žene, i da zaplijene dobra njihova – (12) i to jednoga dana u svim pokrajinama kralja Ahašveroša, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, to jest mjeseca adara. (13) Prijepis ukaza koji se imao izdati kao zakon u pokrajini svakoj objavljen je svim narodima, tako da Jevreji toga dana budu spremni osvetiti se neprijateljima svojim. (14) Tekliči, jašući na kraljevskim pastusima, izjuriše potaknuti kraljevom zapovijedi; a naredba je izdata u tvrđavi u Susi. (15) Onda Mordekaj izađe od kralja u plavim i bijelim kraljevskim haljinama, s velikom zlatnom krunom i grimiznim odijelom od prepredena lana; a grad Susa klicao je i veselio se. (16) Za Jevreje to bijaše svjetlo i veselje i radost i slava. (17) U svakoj pokrajini i u svakom gradu kamo je god doprla kraljeva zapovijed i odluka njegova među Jevrejima bijaše veselje i radost, svetkovina i praznik. I mnogi među narodima zemaljskim postadoše Jevreji, jer ih bijaše spopao strah od Jevreja.

Jevreji uništavaju svoje neprijatelje

9 U dvanaestome mjesecu, to jest mjesecu adaru, trinaestoga dana, kad su imali biti izvršeni kraljeva zapovijed i ukaz, onoga dana kad su se neprijatelji Jevreja ponadali da će ih nadvladati, dogodi se obrnuto, pa sami Jevreji zadobiše vlast nad onima koji su ih mrzili. (2) Jevreji se okupiše u gradovima svojim po svim pokrajinama kralja Ahašveroša da dignu ruku na one koji su gledali da im naude; i niko ne može pred njima stati, jer sve narode bijaše strah od njih obuzeo. (3) Čak su i svi pokrajinski prvaci, satrapi, namjesnici i oni koji su obavljali poslove kraljeve pomagali Jevrejima, jer ih bijaše spopao strah od Mordekaja. (4) Uistinu je Mordekaj bio uzvišen u kraljevoj kući, i njegova se slava širila po svim pokrajinama, jer taj je čovjek, Mordekaj, postajao sve veći i veći. (5) Tako su Jevreji udarili mačem na sve svoje nepri-

jatelje, ubijajući i zatirući ih, i činili su što im je bilo drago s onima koji su ih mrzili. (6) U tvrđavi u Susi Jevreji su pobili i zatrli pet stotina ljudi, (7) i Paršandatu, Dalfona, Aspatu, (8) Poratu, Adaliju, Aridatu, (9) Parmaštu, Arisaja, Aridaja i Vajzatu, (10) deset sinova Hamana, sina Hamedatina, neprijatelja Jevreja, ali se ne domogoše plijena.

(11) Tog dana kralju je dojavljen broj onih koji su pobijeni u tvrđavi u Susi. (12) Kralj reče kraljici Esteri: "Jevreji su pobili i zatrli pet stotina ljudi i deset sinova Hamanovih u tvrđavi u Susi. Šta su tek učinili u ostalim pokrajinama kraljevim! A koja je tvoja molba? Bit će ti udovoljena. I šta još tražiš? I to će biti učinjeno."

(13) Onda Estera reče: "Ako je kralju drago, neka se i sutra dopusti Jevrejima u Susi da rade po današnjem ukazu, i neka se deset sinova Hamanovih objesi na vješala."

(14) I kralj zapovjedi da se tako uradi; i izdade se ukaz u Susi, te objesiše deset sinova Hamanovih.

(15) Jevreji u Susi okupiše se i četrnaestoga dana mjeseca adara te pobiše tri stotine ljudi u Susi, ali se ne domogoše plijena.

(16) A ostali Jevreji u pokrajinama kraljevim okupiše se da brane živote svoje i da se riješe neprijatelja, te pobiše sedamdeset i pet hiljada onih koji su ih mrzili, ali se ne domogoše plijena. (17) To se dogodilo trinaestoga dana mjeseca adara, a četrnaestoga dana oni otpočinuše i proglasiše taj dan danom svetkovanja i veselja.

(18) Ali Jevreji u Susi okupiše se trinaestoga i četrnaestoga dana istoga mjeseca, a petnaestoga dana otpočinuše i proglasiše taj dan danom svetkovanja i veselja. (19) Zato Jevreji iz seoskih krajeva, oni koji žive u selima, slave četrnaesti dan mjeseca adara kao blagdan veselja i svetkovanja i međusobnog otpremanja darova.⁵

Svetkovina Purima

(20) Onda Mordekaj zapisa te događaje i poslao pisma svim Jevrejima po svim pokrajinama kralja Ahašveroša, i bliskim i dalekim, (21) obvezujući ih da svake godine svetkuju četrnaesti dan mjeseca adara, i petnaesti dan istoga mjeseca – (22) jer su se u tim danima Jevreji riješili neprijatelja svojih, i to je bio mjesec u kojem im se tuga pretvorila u radost, a žalost u blagdan – i da ih učine danima

⁵ Tj. darova u hrani.

svetkovanja i veselja i međusobnog otpremanja darova i davanja darova siromasima.

(23) Tako se Jevreji složiše da nastave slavlje koje su bili počeli, čineći ono što im je Mordekaj napisao. (24) Haman, sin Hamedatin, Agađanin, neprijatelj svih Jevreja, spletkario je protiv Jevreja da bi ih uništio i bacio je pur, to jest žrijeb, da ih smakne i uništi. (25) Ali kad je to doprlo do kralja, on je pismeno zapovjedio da se njegova opaka splotka što ju je bio skovao protiv Jevreja vrati na glavu njegovu, i da se on i sinovi njegovi objese na vješala. (26) Zbog toga se ti dani zovu Purim, po riječi pur. I zbog uputa u tom pismu, i onog što su oni vidjeli i onog što im se dogodilo, (27) Jevreji ustanoviše i učiniše običajem sebi i potomcima svojim i svima onima koji su se s njima udružili da nijedne godine ne izostavljaju svetkovanje tih dvaju dana prema propisu njihovu i u propisano vrijeme njihovo. (28) Zato se tih dana treba sjećati i svetkovati ih u svakom naraštaju, svakoj porodici, svakoj pokrajini i svakom gradu; i ti dani Purima ne smiju zamrijeti među Jevrejima, niti spomen na njih iščeznuti među potomcima njihovim.

(29) Potom kraljica Estera, kći Abihajilova, s Jevrejom Mordekajem, s punim ovlaštenjem napisala da bi potkrijepila ovo drugo pismo o Purimu. (30) On poslao pisma svim Jevrejima, u stotinu dvadeset i sedam pokrajina Ahašverošova kraljevstva, riječi mira i istine, (31) da ustanovi te dane Purima u njihova propisana vremena, baš onako kako su Jevrej Mordekaj i kraljica Estera bili ustanovili za njih i njihove potomke s uputama za vremena njihova posta i jadikovki. (32) Esterina zapovijed ustanovi te propise o Purimu, i to bi zapisano u knjigu.

Mordekajeva veličina i slava

10A kralj Ahašveroš nametnu danak zemlji i otocima morskim. (2) I sva djela njegove moći i snage, i potpuna pripovijest o Mordekajevoj veličini do koje ga je kralj uzdigao – zar to nije zapisano u ljetopisima kraljeva medijskih i perzijskih? (3) Jer Jevrej Mordekaj bio je drugi do kralja Ahašveroša, istaknut među Jevrejima i voljen od mnoštva braće svoje, onaj koji je tražio dobro za narod svoj i onaj koji je govorio za dobrobit sveg naroda svoga.